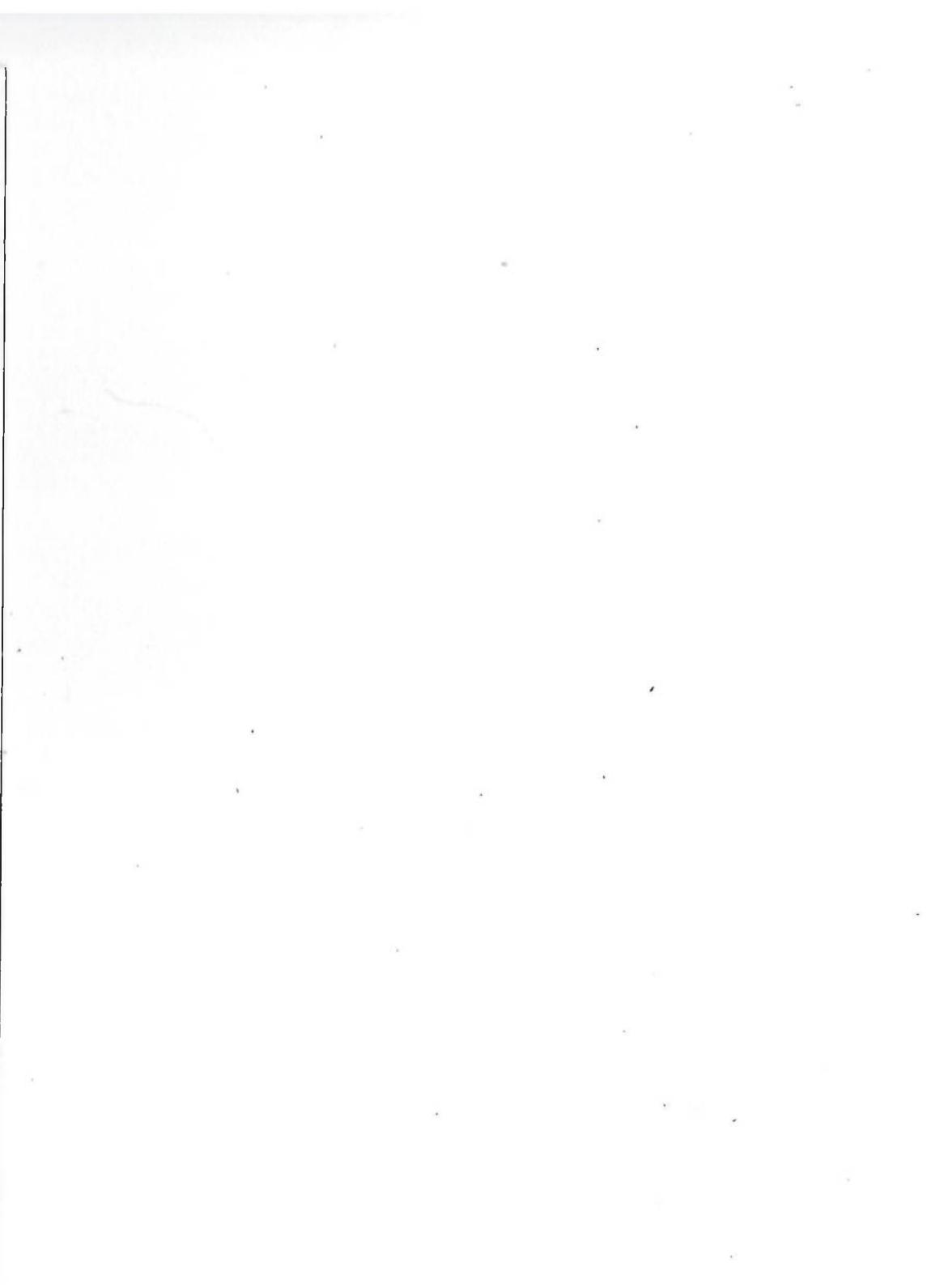

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

**UMUMIY PSIXODIAGNOSTIKA
O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi:	100000 – Ta'lism
Ta'lism sohasi:	110000 – Ta'lism
Ta'lism yo'nalishi:	60310900- Psixologiya (faoliyat turlari boyicha)

Fan / modul kodi UPDB210		O'quv yili 2024-2025	Semestr 3-4	ECTS - Kreditlar 6-4	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 6	
1.	Fanning nomi		Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Umumiy psixodiagnostika		150	150	300
2.	I.Fanning mazmuni Fanning o'qitishdan maqsad-talabalarda umumiy psixodiagnostika fani bo'yicha bilimlar, psixodiagnostik metodiklarni ishlab chiqish, tatbiq etish, natijalarini tahlil va talqin etish ko'nikmalarini shakllantirish. Fanning vazifalari-psixologik tadqiqot va tekshiruvlarni tashkil etish,yangi psixodiagnostik metodikalarni ishlab chiqish, moslashtirish, modifikasiya qilish va ularni psixometrik talablar bo'yicha tekshirish,psixodiagnostik metodikalarni qo'llash,psixodiagnostik metodikalarning natijalarini psixologik sharhlash, psixodiagnostik metodikalar natijalarini rasmiylashtirish va ular asosida tavsiyalar taqdim etishga o'rgatishdan iborat;				
	II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'uotlari) II.I.Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:				
	Psixodiagnostikaning ilmiy-nazariy asoslari 1.1-mavzu. Psixodiagnostikaga kirish Psixologik diagnostika tushunchasi psixologik tashxis qo'yish usullari va metodlarining ilmiy tizimi sifatida. Psixodiagnostika bilan differential psixologiyaning, testologiyaning, amaliy psixologiyaning va psixometrikaning o'zarlo munosabatlari. Psixodiagnostika va psixologiya tarmoqlari o'rtaсидаги bog'liqlilik.				
	1.2-mavzu. Psixodiagnostika fan va amaliy faoliyat sifatida Psixodiagnostikaning predmeti. Psixologik bilimlarni amaliyotda qo'llash, psixologiyaning mos tarmoqlari, differential psixometrika,psixodiagnostikaning asoslanishi.Ilmiy psixodiagnostika bilan amaliy psixodiagnostikaning o'zaraloqalari. Psixodiagnostik tadqiqotlarning ilmiy tadqiqotlardan farqi. Psixodiagnostik metodikalarning ma'lumot olish usullari orasidagi afzallikkari. Ekspertiza va mijozga maslahat berish psixodiagnostik vaziyatlarni ikki tipi. Psixodiagnostikani qo'llanish sohalari.Psixodiagnostik tadbirlarni tashkil etish etikasi.Psixologik testlarni qo'llash xususiyatlari.Psixologik test tavsifi. Testlarni bajarishda amaliy ko'nikmalarning o'rni.				
	Psixologik testlashtirishning etikaviy muammolari.Psixodiagnostik faoliyatning kasbiy-etikaviy tamoyillari.Psixodiagnostik ma'lumotlarning va mijozning shaxsiy sirlarini konfidensialligini ta'minlash. Test natijalarini ma'lum qilish usullari va qoidalari. Tekshiriluvchi oldidagi javobgarlik. Psixologik				

testlardan foydalanishni nazorat qilishning zarurligi. Diagnostik metodikalardan foydalanish va ularni joriy etish qoidalari.

1.3-mavzu. Psixodiagnostika tarixi

Psixologik testlashtirishning tarixiy ildizlari. F.Galton, A.Binening testlashtirishning vujudga kelishidagi xizmatlari F.Galtona, A.Bine. Djeyms Kettellning testlashtirishdagi faoliyatni va uning dastlabki "zehn testlari". Psixodiagnostikaning XX asrda rivojlanishi. XXI asrda psixodiagnostika. Psixologik testlashtirishning zamонавији holatlari. O'zbekistonda psixodiagnostikaning rivojlanish tarixi.

1.4-mavzu. Psixodiagnostik tekshiruv va tadqiqotlar

Tadqiqot va tekshiruvning vazifalaridagi tafovutlar. Psixodiagnostik jarayonlarning asosiy bosqichlari. Dastlabki tayyoragarlik bosqichi. Psixologik muammoni va tadqiqot maqsadlarini shakllantirish. Diagnostik metodlarni tanlash. Test o'tkazish sharoitini tayyorlash. Tekshiriluvchining motivatsiyasi va u bilan aloqa o'rnatish. Test jarayonidagi bezovtalanish va test vaqtida zerikish. Ma'lumot bosqichlari. Metodikalarni tatbiq etish ko'rsatmalarini aniq bajarish zarurligi.

Ma'lumotlarni qayta ishslash va talqin qilish bosqichi. Psixodiagnostining psixologik nazariy qurollanganligi va kasbiy tajribalari talqin qilish asosi sifatida. Psixologik diagnoz psixodiagnostikaning asosiy vazifasi sifatida. L.S. Vigotskiy bo'yicha diagnoz turlari: simptomatik, etiologic, tipologik. Psixologik diagnoz topları. Tekshirish jarayonida olingan ma'lumotlarning qiyosiy tahlil qilishning mezonlari. Psixologik prognoz. Tavsiyalar ishlab chiqish, korreksiyalash dasturlari tayyorlash. Tadqiqot natijalari haqidagi ma'lumotlarni tasavvur qilish. Mijozning psixodiagnostik tekshirish natijalaridan xabardor qilish. Yozma xulosalar berish. Psixodiagnostik tadqiqot bo'yicha hisobot tayyorlash.

1.5-mavzu. Psixodiagnostika metodlari klassifikatsiyasi va psixologik testlashtirish shakllari

Psixodiagnostika metodlari. Psixofiziologik metodikalar. Apparaturali yordamida xulqni o'rganish metodikalar. Javoblarini tanlashga asoslangan I ob'ektiv testlar. So'rovnomalar. Proaktiv metodikalar. Kontent-analiz Psixosemantik metodlar. Reiting-shkalalashtirish bilan uyg'unlashtirilgan kuzatish. Sosiometriya metodi. Standartlashtirilgan analitik kuzatish. Suhbat va so'rovnomalar. Rolli o'yinlar. Diagnostikaga o'rgatuvchi eksperiment. Maxsus metodlar.

Psixologik testlashtirish shakllari. Test batareyalari. Verbal va noverbal testlar. Tezlik va natijalilik testlari. Individual va guruhiy testlar. Blankli, predmetli, apparaturali va kompyuter testlari. Og'zaki va yozma testlar. Psixodiagnostika metodlari tasnifi. Ob'ektiv testlar. Assessment-markaz va alt-assessment personalni kompleks baholash metodlari sifatida.

1.6-mavzu. Psixodiagnostikaning psixometrik asoslari

Differensial psixometrika. Umumiy va differensial psixometrika Psixodiagnostika metodikalarida o'lhashga va ishlab chiqilga qo'yiladigan asosiy talablar. Standartlashtirish (o'lhash) metodlari va ekspert (klinik) metodlar. Psixodiagnostika metodikalar uchun zarur psixometrik talablar. Ishonchlilik. Ishonchlilik tasodifiy omillar ta'siriga barqarorlik va aniqlikni o'lhash sifatida. O'lhash aniqligi muammosi. Hisobga olinmagan omillar ta'siri. Ishonchlilik turlari. Ishonchlilik koeffisientlari.

Validlik va uning turlari. Validlik diagnostika qilinayotgan natijalarning muvofiqligini ta'minlovchi sifatida. Validlik bilan ishonchlilik munosabati Validlik mezonlari. Metodikaning validligini aniqlash uchun tashqi mezonlarni tanlash muammolari. Ekspert baholash metodlari. Validlik turlari. Diagnostik (konkurent) validlik.

Kriterial validlik. Joriy va prognostik validlik. Empirik validlik. Korrelyasiya tahlili ishonchlilik va validlikni aniqlash usullaridan biri sifatida; regression tahlil.

Konseptual (konstrukt) validlik. Differensial validlik. Yosh differensiasiyasiga ko'ra validlik. Faktorli validlik. Faktorli tahlil. Mazmuniy validlik. Konvergent va diskriminativ validlik. Konsensus validlik Oshkora (haqiqalik) validlik. Inkrement validlik. Haqiqatlik validlikning asosiy xilma xilligi sifatida Sinaluvchining xulq-atvori va haqiqiylikni ta'minlash.

1.7-mavzu. Test me'yor (norma)larining reprezentativligi

Test me'yorlari va ularni reprezentativliligi. Diagnostik me'yorlar: absolyut, statistik, kriterial. Test me'yorlarining statistik asoslanishi: tekshiriluvchini diagnostik kategoriyaga mansubligini statistik ishonchlilik. Me'yor test ballari shkalasining kritik nuqtasi. Kvantil, kvartil, desil, prosentil, promil. Test shkalalarining foizli me'yorlari. Parametrik me'yorlar. Konvensional jadval. Kriterial me'yorlar. Test ballarini empirik taqsimlash asosida reprezentativ me'yorlar olish. Me'yorlashtirish jadvali va shkalalarni chiziqli standartlashtirish.

Me'yorlamning odatiyligi va barqarorligini tekshirish. Psixodiagnostikada standartlashtirilgan shkalalar bo'yicha yaqqol misollar: Z-shkala, IQ-shkal, T-shkala, stenlar shkalasi. Testning ishonchliliginani aniqlash tartibi. Foizli shkala. Kriterial normallar. Sosial-psixologik normativ. Test uchun me'yorlarni aniqlash. Standartlashtirish uchun tanlanmalarni shakllantirish qoidalari: populyasiya, reprezentativlik (yosh, jins, kasb, sosial status), normal taqsimot egri chizig'i. Me'yor turlari: yosh, mакtab, kash, mahalliy, guruh ichidagi. Nisbiy me'yor. Standartlashtirish maqsadi Standartlashtirish diagnostikani o'tkazish jarayonini bir xillashtirish sifatida. Standartlashtirish testning bajarilishi baholash sifatida. Chiziqli standartlashtirish. Nochiziqli standartlashtirish.

1.8-mavzu. Temperament va asab tizimi xususiyatlari diagnostikasi

Inson xulq-atvorida asab tizimi xususiyatlarini namoyon bo'lishi. Asab tizimi xususiyatlarini diagnostikasining apparaturali metodlari. Asab tizimi kuchi va labiliginining blankali metodikaları. Temperamentning uchta asosiy

xarakteristikasini baholash uchun Ya. Strelbau so'rovnomasi. N.N.Obozov metodikasi. Temperament formulasi (pasporti) metodikasi. Temperament irlsiy xarakteristikasini baholash uchun V.M. Rusalovning temperament tuzilishi so'rovnomasi. Temperament tiplarini baholashda D. Keyrs so'rovnomasi. G.Ayzenk so'rovnomalari asosida temperamentni aniqlash.

1.9-mavzu. Ko'p omilli shaxsnинг о'рганиш со'ровномалари

Ko'p omilli shaxs so'rovnomalari. Shaxsnинг то'лиқ диагностикаси, R.Kettelnings 16 faktorli shaxs so'rovnomasi. So'rovnomalami qayta ishlab chiqish. Omillar tavsifi. MMRI- (Minnesota Multiphasic Personality Inventory). Shaxs individual psixologik xususiyatlarini tadqiq etish. LN. Sobchikning shaxsni tadqiq etishning standartlashtirilgan metodikasi (SMIL). M.P. Miroshnikov, E.D. Sokolov va F.B. Berezinlarning shaxsni atroflichcha o'rganish metodikasi (MMIL), G. Ayzenkning shaxsni tadqiq etish metodikalari (EPI, EPQ, PEN).

1.10-mavzu. Psixodiagnostikada proektiv metodikalardan foydalanish

Shaxsnинг o'rganishda proektiv metodikalarning nazariy asoslari Psixodiagnostikada "proeksiya" tushunchasi. Proektiv metodikalarning imkoniyatlari va cheklanishlari. Ularning ishonchligi va validligini ta'minlash muammolari. Proektiv metodikalari klassifikasiyasi. Proektiv metodikalarning turlari. Proektiv metodikalar. Siyoh dog'lari metodikasi Rasmlı testlar Verbal metodikalar Avtobiografik esdaliklar. Harakat metodikalar. Proektiv metodikalarni baholash. Proektiv metodikalar ishslashda uchraydigan xatoliklar.

Tematik appersepsiya testining (TAT, G. Myurrey) mohiyati va ahamiyati L. Bellak va S. Bellakning bolalar appersepsiya testi (SAT). L. Bellak va S. Bellakning qariyalar uchun appersepsiya texnikasi. X. Xekxauzenning motivasiya test. L.N. Sobchikning rasmlı apperseptiv testi (RAT) Shaxs va uning holatini baholash uchun M. Lyushemning "Rangni tanla" metodikasi. Yung shaxs tiplarini aniqlashda G. Frilingning "Rang ko'zgusi" metodikasi. L. Sondi proektiv testi va uning modifikasiyasi L.N.

1.11-mavzu. Sobchikning portretlarning tanlash metodikasi

Sobchikning portretlarning tanlash metodikasi. G. Rorshax testi va uning shaxs klinik tadqiqotlari uchun piktogramma metodikasi. Assosiativ metod hikoyani, tarixni yoki jumلالарни metodikalarining asosi sifatida. D.M. Saks va S. Levinining "Tugallanmagan jumлалар" metodikasi. Hikoya va tarixni tugallash metodikalar. Frustration test (S. Rozensveyg). Shaxs muammolari, xususiyatlari va holatlarini o'rganishga mo'ljallangan boshqa proektiv metodikalar.

1.12-mavzu. Shaxslik sifatlari psixodiagnostikasi

Shaxsdagi aksentuasiyalarni diagnostika qilish metodikalar (K. Leongard). Aksentuasiya tiplarini yoritish uchun Shmishek so'rovnormasi (K. Leongard bo'yicha). A.E. Lichkoning o'spirinlardagi aksentuasiya tiplarini tadqiq etish so'rovnomasi. MMPI metodikasida aksentuasiyanı diagoz qilish. Shaxsnинг psixologik tiplarini tadqiq etish. A. Augustinavichyutining sosionikasi. S.

Dellingerning shaxsnı o'rganish uchun mo'ljallangan psixogeometrik testi.

Mas'uliyatning o'lchash va uning psixodianostikadagi turlari. Dj. Rotter lokus-nazorat metodikasi va uning shkalalari. Mas'uliyat darajasini aniqlash so'rovnomasi O'zini o'zi anglash psixodiagnostikasi O'zini o'zi anglash, o'z-o'ziga munosabat va o'zini o'zi baholash metodlari. Shaxs qadriyatlari diagnostikasi metodikalari.

1.13-mavzu. Agressiv va nizoli xatti-harakatlар diagnostikasi

Agressivlikning turli sabablari. Agressiya sabablari va turlari diagnostikasi. L.N. Sobchik tomonidan agressiya darajalari va yo'naliшини aniqlash testi (bolalar va kattalar variantlari). Bass-Darki agressivlik darajasi va turlarini aniqlash so'rovnomasi E. P. Ilin va P. A. Kovalevning "Shaxs agressiyasi va nizolarji" so'rovnomasi, E. Vagnerning shaxsiyatni chuqur o'rganish, ochiq tajovuzkor xatti-harakatlarga moyillikni va ijtimoiy munosabatlar uslubini aniqlash uchun "qo'l sinovi" texnikasi.

S. Rozensveygning frustrasiya testida agressivlik diagnostikasi. K. Tomas tomonidan nizolami bartaraf etish uslubining so'rovnomasi (moslashishda E. A. Petrova, A. V. Romanovaning shaxsnı nizoga moyilligini o'rganishga mo'ljallangan so'rovnomasi. E. B. Fantalovaning ichki nizolarni tashxislash metodikasi.

1.14-mavzu. Xulq - atvor psixodiagnostikasi

Shaxs xulq - atvori haqida tushuncha. "Depressiv holatlarni differensial diagnostika" qilish. (V.Zunga) metodikasi. Asingerning agressiyani diagnostika qilish metodikasi. Tajovuz xolati tashxisi (Bass-Darki testi).

1.15-mavzu. Xulqi og'ishgan bolalar psixodiagnostikasi

Xulqi og'ishgan bolalar psixologiyasi haqida tushuncha. Frayburg savolnomasi yordamida shaxs xususiyatlarini o'rganish metodikasi. Nizolashuvchanlik darajasini aniqlash so'rovnomasi.

2. Psixodiagnostikaning amaliy yo'naliishlari.

2.1-mavzu. Shaxsnı funksional holatlari psixodiagnostikasi

Insonning funksional holatlari va ish qobiliyatlarini baholash metodikalari: jismoniy rivojlanganlik darajasini baholash, organizmning funksional holatini aniqlash, vestibulyar barqarorlikni baholash. Djersayldning shaxsnı psixik holati metodikasi.

2.2-mavzu. Shaxsnı emosional holatlari psixodiagnostikasi

Shaxsnı emosional sohasi diagnostikasi. Shaxsnı emosional sohasini diagnostika qilish metodlari. Empatiya darajasi diagnostikasi. Emosional ekspresiya va emosional intellekt diagnostikasi. Emosional holatlarning psixofiziologik metodikalari. Bezovatalik, depressiya va emosional buzilishlar, stress diagnostikasi. Nevrotik holatlarni diagnostika metodikalari. Frustrasiya

diagnostikasi.

2.3-mavzu. Funksional holatlar diagnostikasi

Toliqish va ishga qobiliyatililikni E.Krepelen jadvali bo'yicha hisoblash. "O'zining his etish.Faollik. Kayfiyat" metodikasi orqali funksional holatlari differensiao baholash. V.I.Chirkovning o'quv va mehnat faoliyatidagi funksional holatlar so'vonomasi. T.A.Nemchinning asab- psixik zo'riqishlarning ifodalanish darajasini o'lhash so'rovnomasi. N.P.Fetiskinning "Monoton barqarorlikni o'rganish" so'rovnomasi. M.P.Morozning odamning ishga qobiliyati va funksional holatini ekspress- diagnostika metodikasi.

2.4-mavzu. Shaxsnинг motivasion sohasi psixodiagnostikasi

Motivasiya va intilish darajasi diagnostikasi. Motivlar, ehtiyojlar va motivasiya psixodiagnostikasi. psixodiagnostikada indikatorlaridan foydalanish. Motivlarni aniqlash shaxs so'rovnomalari. motivasiya Proaktiv metodlar. Motivlari kognitiv baho yordamida diagnostika qilish D.Makkleland va Dj. Atkinsonlaming erishganlik motivlarni tadqiq etishi va diagnostik metodlari. X. Xekxauzenning tadqiqotlari va diagnostik metodlari. Erishganlik motivasiyalari o'rganish uchun metodikalar. O'quv motivasiyalari va o'quvchilarning o'qishga emosional munosabatlarini o'rganish psixologik metodikalar.

2.5-mavzu. Psixik bilish jarayonlari diagnostikasi

Diqqat va sensomotor reaksiyalar psixodiagnostikasi. Diqqat (attensiya) xususiyatlari diagnostikasi: diqqatning barqarorligi, konsentrasiyasi, taqsimlanishi, ko'chishi, tanlovchanligi. Xotira va mnemik faoliyat diagnostikaschi. Qisqa, uzoq va operativ xotira diagnostikasi. Tafakkur diagnostikasi. Tafakkur turlari, operasiyalari xususiyatlari va psixodiagnostikasi. Reproduktiv va produktiv tafakkur. Predmeti, simvolli, belgili va obrazli tafakkur diagnostikasi. Xayol va tasavvur psixodiagnostikasi. Bilish faoliyatining kognitiv uslublari diagnostikasi.

2.6-mavzu. Maktabga tayyorlik diagnostikasi

Maktabda o'qishga psixologik tayyorgarlik bolaning ma'lum darajadagi bilim qobiliyatları va shaxsiy fazilatlariga erishishi sifatida. Maktab ta'limga psixologik tayyorgarlikning asosiy tarkibiy qismlari (motivasion, intellektual, irodaviy, muloqotga tayyorlik).

Suyjet-rolli o'yin (tarkib, rolni anglash, shaxsiy vaziyatni o'z rejasiga bo'ysundirish, fikrlashning o'mini bosuvchi funksiyasini rivojlantirish, o'yindagi boshqa bolalar bilan munosabatlar) maktab kamolotining psixologik diagnostikasi vositasi sifatida. Bolaning maktabga psixologik tayyorgarligi ko'rsatkichi sifatida tashqi harakatlami aks ettirish psixodiagnostikasi.

Yasyukova axborotni qayta ishslash tezligini, ixtiyoriy diqqatni, qisqa muddatli eshitish va vizual xotirani, nutqni rivojlantirish, vizual, konseptual va mayhum tafakkurni, moslashuvchanlik qobiliyatlarini, shaxsnинг ta'lim olish imkoniyalarini (o'z-o'zini hurmat qilish, hissiy), maktabga bo'lgan munosabat

baholash. E.I.IIleblanova va I.S.Averinaning 6-7 yoshli bolalarning intellectual qobiliyatlarini (MADIS) ekspress diagnostikasi usuli.

A. Ivanovaning 6-9 yoshdagi bolalarni maktab ta'limidagi o'zlashtirish darajasini o'rganish metodikasi. Kem-Yerasekning maktab etuklik darajasini baholash testi.

2.7-mavzu. Intellektni o'lchash

Bine Simon shkalasi, ulameng modifikasiyalari, Stenford – Bine shkalasi. Intellektuallik koefisienti (IQ) Kaufman shkalasi, Qobiliyatning differensial shkalalari. Intellekt diagnostikasi. Intellekt va aqliy taraqqiyot. Intellektning nazariyasi va strukturasi modellari. Intellekta faktorli modeli (Ch. Spirmen, I. Terstoun, Dj. Gilford, R. Kettell). Bosh faktor konsepsiyasi Intellektga ta'sir ko'rsatuvchi omillar.

Intellektni psixometrik tuzilishi. Tradision intellekt testlarini tanqidi Intellekt testlarini vujudga kelish tarixi. IQning ahamiyati. Irsiyat va o'zgaruvchanlik Intellektni testlashtirishning madaniy faktorlari Intellekt testlarining foydalanish maqsadlari D. Veksleming testi. R. Amtxauerning "Intellekt strukturasi" testi. G. Ayzenkning intellekt testi. R. Kettellning "Madaniy muhitda xoli intellektni o'rganish" testi Dj Ravenning "Progressiv matrisalar" testi. Aqliy taraqqiyotni tuzilishi va xususiyatlarini o'rganish metodiklari (ShTUR, ASTUR, TURMSH). Iqtidor va kreativlik diagnostikasi (Dj.Gilford, P.Torrens).

Maxsus populyasiya uchun testlar. Go'daklar va maktabgacha yoshdagilami testdan o'tkazish Psixik taraqqiyotdan ortda qolganlarni kompleks baholash. Jismoniy nuqsoni borlar.

2.8-mavzu. Iqtidor va kreativlik diagnostikasi

Kreativlik yangi g'oyalari shakllantirish va muammolarning nostandard echimini topish qobiliyati. Dj. Gilfordning intellekt modelida iqtidor va kreativlik diagnostikaning asosi. E.Torrelns testi. Vilyamsning kreativlik testi. Djonsonning kreativlik so'vonomasi. Vishnyakovaning katta yoshdagilar kreativlik darajasini aniqlash metodikasi. N.A.Baturin va E.L.Soldatovaning divergent tafakkur diagnostikasining proektiv metodikasi.D.Bogoyavlenskayaning "Kreativ maydon metodi".

2.9-mavzu. Qobiliyatlar diagnostikasi

Umumiy va maxsus qobiliyatlar tushunchasi. Qobiliyatning faktorli nazariyaları (Ch. Spirmen, L. Terston va boshqaoar). Maxsus qobiliyatlar klassifikasiyası (mahalliy va xorijiy). Qobiliyatni o'rganishga mo'ljallangan alohida testlar va test batareyalari (umumiy qibiliyatlar batareyasi - UQB (GATB). Differensial qobiliyatlar batareyasi DQB (DAT). Maxsus qobiliyat testlari (TPM, LOGO). Qobiliyat testlarining validligi. Qobiliyatlar diagnostikasi metodlarini q'llash sohalari (iqtidorni aniqlash, kasbga yaroqlilik diagnostikasi, kasbiy maslahat va boshq).

2.10-mavzu. Shaxslararo munosabatlар psixodiagnostikasi

Guruhdagi shaxslararo munosabatning tuzilishini o'rganish. Shaxslararo munosabat tizimida shaxsning holatini o'rganish. Guruhdagi jipslikni o'rganish. Hamkorlik va guruhdagi o'zlashtirganlik. Sosiometriya. Referentometriya. "Shaxsnı guruhiy baholash". "Qadriyatlar birligi". "Q-saralash" (Q-sort) V. Stefansona. Shaxslararo munosabat psixodiagnostikasi metodlari va metodikalari. V. Shutnsing shaxslararo munosabat so'rovnomasi. Dj. Gilford i M. Sallivenning sosial intellektni rivojlanganlik darajasini o'lchash metodikasi. A.M. Etkindning "Munosabatlar rang testi" (STO).

2.11-mavzu. Oilaviy, nikoh va ota-oná munosabatlari diagnostikasi

Individual shaxs va oilaviy psixologik konsultasilarda diagnostika. Sosial-psixologik trening guruhini saralashda, oilaviy juftlardagi moslik va oilaviy nizolarda diagnostika. Ota-oná-farzand munosabatida diagnostika Oilaviy munosabatlar psixologiyasi. Er-xotin munosabatlari diagnostika metodlari va metodikalari. N.A. Volkovaning "Rollar kutilmasi va nikohga da'vogarlik darajasi" metodikasi. Psixologik hamkorlik diagnostikasi. Ota-oná-bola munosabatlari diagnostikasi metodlari va metodikalari. "R. Jilyanining Film-test", "O'smirlar nazarida ota-onalara ADOR), Ota-onalik ustanovkaari va reaksiyalari metodikasi (PARI), "Oila rasmi", "<Uch daraxt" va boshqa metodikalar.

2.12-mavzu. Kasbiy faoliyat diagnostikasi

Kasbiy yo'nalganlik diagnostikasi. Proforientasiyada diagnostika. Kasbiy qiziqish va moyillik. Kasbiy o'zini o'zi aniqlash uchun psixodiagnostika. Kasbiy motivasiya diagnostikasi. Boshqaruv diagnostikasi. Profotbor. Rahbarlik samaradorligini proqnozi va diagnostikasi. Boshqaruv personallari va ishlab chiqarish jamoasi effektivligi diagnostikasi va proqnozi. Konfliktologiya diagnostikasi. Bandlik xizmatida psixodiagnostika. Ma'lumotlar va bazalari va menejment. Reyting-attestasiya va qaror qabul qilish tizimi. Adaptasiya va dezadaptasiya diagnostikasi.

2.13-mavzu. Tashkilotdagi xodimlarni psixologik baholash

Mutaxassisning kasbiy ahamiyatli fazilatlari diagnostikasi. Xodimlari tanlash va baholash. Diagnostika va inson ishining samaradorligini bashorat qilish. Psixologik test xodimlarni baholash vositasi sifatida. Psixologik testni tanlash mezonlari va testlar batareyasini shakllantirish tamoyillari. Baholash markazi va alt-baholash xodimlarni kompleks baholash usullari sifatida. Baholash markazi-bu baholangan xodimlarning haqiqiy ish xatti-harakatlariiga yo'naltirilgan va ish lavozimlari talablarining o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda qo'shimcha texnikalar tizimidan. foydalanishga asoslangan xodimlarni har tomonlama baholash usuli (Manichev S. A., 2000). Xodimlari tanlashda poligrafdan ("yolg'on detektori") foydalanish.

Kasbiy muhim insoniy fazilatlarning tuzilishi. Psixodiagnostik-professional muhim fazilatlarni baholash. Shaxs, kasb va lavozimning psixologik xususiyatlarining muvofiqligini baholash. O'qitish va kasbiy faoliyatning muvaffaqiyatini prognoz qilish. Xodimlarni shaxsiy fazilatlarini hisobga olgan

holda rasmiy vazifalariga muvofiq tanlash. Lavozimga ko'tarilish yoki malaka oshirish uchun istiqbolli xodimlarni aniqlash. Krist va Geysning etakchilik salohiyatini, ishontirish qobiliyatini va aloqa jarayonida manipulyasiya tendensiyasini baholash so'rvnomasi.

Shaxsnинг shaxslararo munosabatlarda boshqa odamlarni manipulyasiya qilishga moyilligini aniqlash uchun V. V. Znakov shaxsining makiavelizmini o'rganish metodikasi. V. A. Juravlevning ustuvor rahbarlik uslubini aniqlash uchun jamoa etakchisi uslubi so'rvnomasi. F. E. Fidlerning etakchilik uslubini o'lchash ko'lami: o'z-o'zini hurmat qilish, o'z-o'zini tanqid qilish, ijtimoiy munosabat, aloqa va boshqaruv samaradorligi. Bleyk-Mitonning menejerning faoliyat uslubini baholash uchun so'rvnomasi. M. Snaydeming o'zini o'zi nazorat qilish sinovi.

2.14-mavzu. Moslashuv va noto'g'ri ishlash diagnostikasi

A.G. Maklakov tomonidan "Moslashuvchanlik" ko'p darajali shaxs so'rvnomasi O.N. Rodina tomonidan dezadaptasiyani baholash so'rvnomasi. A. K. Osinskiyning ijtimoiy-psixologik moslashuvchanlik so'rvnomasi. Xolms va Reyning stressga chidamliligi va ijtimoiy moslashuvini aniqlash metodikasi. Vassermanning ijtimoiy frustrasiya darajasini aniqlash metodikasi Deviagnt xulq moyilligini tashxis usuli. Korxona xodimi R. H. Ismoilovning ijtimoiy-psixologik moslashuv darajasini baholash uchun so'rvnomasi. O'rta mакtab o'qituvchisining ijtimoiy-psixologik moslashuv darajasini baholash so'rvnomasi.

2.15-mavzu. Klinik psixodiagnostika so'rvnomasi

Profilaktik tibbiyotda, psixonevrologik va somatik klinikada psixodiagnostika. Medikamentoz va dori-darmonsiz terapiya samaradorligini baholash diagnostikasi. Klinik psixodiagnostik tadqiqotlarning xususiyatlari va vazifalari. Bemorning ruhiy holatini baholash; bemoming ruhiy holatidagi o'zgarishlari baholash; differensial diagnostika; sud-psixologik ekspertiza. Klinik psixodiagnostik tadqiqot o'tkazish va xulosa tayyorlash. Klinik va psixodiagnostik tadqiqotlar usullari. Diqqat va sensomotor reaksiyalari o'rganish usullari. Xotirani o'rganish texnikasi. Fikrlash jarayonlarining darajasi va oqimini o'rganish usullari. Intellektni tadqiq qilishning psixometrik usullari. Shaxsni o'rganish usullari. Emosional buzilishlar diagnostikasi.

Neyropsikologik diagnostika usullari. Kognitiv faoliyatning buzilgan va saqlanib qolgan jihatlari psixodiagnostikasi, aqlning tuzilishi va umumiy darjasasi, ruhiy holatni diagnostikasi. Shaxsnинг asosiy xususiyatlari va tuzilmalarining psixodiagnostikasi, aqliy moslashish mexanizmlarida ishtiroy etadigan psixososyal omillar, muhim shaxsiy munosabatlar, ziddiyatlari tajribalar sohalari, stressni engish usullari va psixologik himoya mexanizmlari.

Asosiy patopsixologik metodlar: MMII. (MMPI), piktogramma, to'rtinchicib ortiqcha, oddiy o'xshashliklar, murakkab o'xshashliklar, muhim xususiyatlar, etishmayotgan so'zlar bilan hikoya, tushunchalarini taqqoslash, maqol va metaforalami tushuntirish, tasniflash, Dembo-Rubinshteynning o'zini

o'zi baholash metodikasi, 10 ta so'z testi, Shulte jadvali, Kogan metodikasi, Teyloming tashvish darajasini baholash, stressga chidamlilik va ijtimoiy moslashuvni aniqlash metodologiyasi.

Neyropsikologik texnikalar Nevrotik sharoitda psixodiagnostika. Somatik kasalliklarda psixodiagnostika. Bemorlarning kasallikka bo'lgan munosabatining 13 turini aniqlash uchun Bexterev institutining (LOBI) shaxs so'rovnomasи. Torontoning aleksitimik shkalasi. Somatik shikoyatlaming Gissen so'rovnomasи. Gissen shaxs so'rovnomasи.

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1.Psixodiagnostikaning ilmiy-nazariy asoslari

- 1.1. Psixodiagnostika fan va amaliy faoliyat sifatida.
- 1.2. Psixodiagnostika tarixi.
- 1.3. Psixodiagnostik tekshiruv va tadqiqotlar.
- 1.4. Psixodiagnostika metodlari klassifikasiyasi shakllari.
- 1.5. Psixodiagnostikaning psixometrik asoslari.
- 1.6. Test me'yor (norma)larining reprezentativligi.
- 1.7. Test tuzishning asosiy bosqichlari.
- 1.8. Shaxsning psixodiagnostik baholash va psixologik testlashtirish sohalari aniqlash.
- 1.9. Inson psixomotorikasi xarakteristikasi.
- 1.10. Temperament va asab tizimi xususiyatlari diagnostikasi.
- 1.11. Ko'p omilli shaxsning o'rganish so'rovnomalari.
- 1.12. R.Kettelning 16 faktorli shaxs so'rovnomasи.
- 1.13. "Rene Jil" Shaxslararo munosabatlarni o'rganish metodikasi.
- 1.14. Proektiv psixodiagnostika.
- 1.15. Xulq - atvor psixodiagnostikasi.
- 1.16. Xulqi og'ishgan bolalar psixodiagnostikasi.
- 1.17. Shaxs so'rovnomalari.
- 1.18. Shaxslik sifatlari psixodiagnostikasi.
- 1.19. Agressiv va nizoli xatti-harakatlar diagnostikasi.
- 1.20. Agressiya sabablari va turlari diagnostikasi. L.N. Sobchik tomonidan agressiya darajalari va yo'nalishini aniqlash testi (bolalar va kattalar variantlari).
- 1.21. Bass-Darki agressivlik darajasi va turlarini aniqlash so'rovnomasи.
- 1.22. E. P. Ilin va P. A. Kovalevning "Shaxs agressiyasi va nizolari" so'rovnomasи.
- 1.23. E. Vagnerning shaxsiyatni chuqr o'rganish, ochiq tajovuzkor xatti-harakatlarga moyillikni va ijtimoiy munosabatlar uslubini aniqlash uchun "qo'l sinovi" texnikasi.
- 1.24. S. Rozensveygning frustrasiya testida agressivlik diagnostikasi.
- 1.25. K. Tomas tomonidan nizolami bartaraf etish uslubining so'rovnomasи
- E. A. Petrova, A. V. Romanovaning shaxsning nizoga moyilligini o'rganishga mo'ljallangan so'rovnomasи.
- 1.26. E. B. Fantalovaning ichki nizolarni tashxislash metodikasi.

- 1.27. J. Ravenning "progressiv matriksalar" testi.
- 1.28. Shaxs xulq - atvori haqida tushuncha. "Depressiv holatlarni differensial diagnostika" qilish. (V.Zunga) metodikasi.
- 1.29. Frayburg savolnomasi yordamida shaxs xususiyatlarini o'rganish metodikasi. Nizolashuvchanlik darajasini aniqlash so'rovnomasni.
- 1.30. "Ota-onalarning bolalarga bo'lgan munosabati" test-so'rovnomasni (A.Ya.Varga,V.V.Stolin).

2.Psixodiagnostikaning amaliy yo'nalishlari

- 2.1. Shaxsning funksional holatlari psixodiagnostikasi.
- 2.2. Shaxsning emosional holatlari psixodiagnostikasi.
- 2.3. Funksional holatlar diagnostikasi.
- 2.4. Shaxsning motivasion sohasi psixodiagnostikasi.
- 2.5. Psixik bilish jarayonlari diagnostikasi.
- 2.6. Maktabga tayyorlik diagnostikasi.
- 2.7. Intellektni o'lchash.
- 2.8. Iqtidor va kreativlik diagnostikasi.
- 2.9. Qobiliyatlar diagnostikasi.
- 2.10. Shaxslararo munosabat psixodiagnostikasi.
- 2.11. Oilaviy, nikoh va ota-onal munosabatlari diagnostikasi.
- 2.12. Kasbiy faoliyat diagnostikasi.
- 2.13. Tashkilotdagi xodimlarni psixologik baholash
- 2.14. Moslashuv va noto'g'ri ishslash diagnostikasi
- 2.15. Klinik psixodiagnostika.

Mustaqil ta'lif va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lifni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahsil qilib, hulosalari bilan taqdimatlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi.

Mustaqil ta'lif uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1.Psixodiagnostikaning ilmiy-nazariy asoslari

- 1.1. Psixodiagnostika va psixologiya tarmoqlari o'rtaqidagi bog'liqlik
- 1.2. Ilmiy psixodiagnostika bilan amaliy psixodiagnostikaning aloqalari.
- 1.3. Psixodiagnostik tadqiqotlarning ilmiy tadqiqotlardan farqi
- 1.4. Kompyuter psixodiagnostikasining yutuq va kamchiliklari
- 1.5. O'zbekistonda psixodiagnostikaning rivojlanish tarixi.
- 1.6. Psixologik testlashtirishning zamonaviy holatlari. foydalanuvchilar

- 1.7. Shaxslararo munosabatga ta'sir ko'rsatuvchi individual xususiyatlar diagnostikasi.
- 1.8. Korrelyasiya tahlili ishonchlik va validlikni aniqlash usullaridan biri sifatida, regression tahlil.
- 1.9. Standartlashtirish uchun tanlanmalarni shakllantirish qoidalari chiquvchilar uchun talablar.
- 1.10. Test topshiriqlarining murakkablik indeksi (effektivlik) va diskriminativligi.
- 1.11. Psixologni psixometrik jihatidan tayyorlash talabları.
- 1.12. Shaxs to'g'risida ma'lumot olish usullari: L-ma'lumot, Q-ma'lumot, T-ma'lumot.
- 1.13. Ota-onalar bilan farzandlar o'rtasidagi munosabatlar diagnostikasi.
- 1.14. Maktab psixologik xizmatida psixodiagnostika.
- 1.15. Klinik psixodiagnostika.
- 1.16. Psixodiagnostika amaliy hamda nazariy fan sifatida.
- 1.17. Psixodiagnostik bilimlar qo'llaniladigan sohalar.
- 1.18. "Oila rasmı" metodikasi.
- 1.19. Psixodiagnostika va psixokorreksiyaning o'zaro munosabati.
- 1.20. Psixodiagnostika bilan shug'ullanuvchi psixologga qo'yiladigan talablar.
- 1.21. Psixodiagnostika fani yuzaga kelish manbalari.
- 1.22. Psixodiagnostik metodlar tasnifida obektiv, subektiv, proaktiv èndashuv.
- 1.23. Test - standartlashtirilgan psixodiagnostik metod sifatida.
- 1.24. Shaxslararo munosabatlar ob'ekti va predmeti.
- 1.25. Psixodiagnostik metodikani va tekshiruv natijalarini standartlashtirish muammosi.
- 1.26. Shaxs psixodiagnostikasida qo'llaniladigan metodikalar tasnifi.
- 1.27. Shaxs so'rovnomalari va ularning keng tarqalgan shakllari.
- 1.28. Proaktiv metodlarning mohiyati va o'ziga xosligi.
- 1.29. Proaktiv metodikalarning yaratilish tarixi. Proaktiv metodikalarning tasnifi.
- 1.30. Shaxslararo munosabat psixodiagnostikasida qo'llaniladigan metodlar.
- 1.31. Psixologik testlardan foydalanishni nazorat qilishning zarurligi
- 1.32. Psixodiagnostikaning XX asrda rivojlanishi
- 1.33. Assessment-markaz va alt-assessment personalni kompleks baholash metodlari sifatida
- 1.34. Yosh differensiasiyasiga ko'ra validlik.
- 1.35. Diagnostik me'yorlar: absolyut, statistik, kriterial.
- 1.36. Psixodiagnostikada standartlashtirilgan shkalalar bo'yicha yaqqol misollar: Z-shkala, IQ-shkal, T- shkala, stenlar shkalasi.
- 1.37. Kompyuter psixodiagnostikasiga doir metodikalar yaratish.
- 1.38. Psixologni psixometrik jihatidan tayyorlash talabları.
- 1.39. Shaxsga tegishli: nazariy farazlar, shaxsning besh omilli modeli. "Katta beshlik"ning universal omillari, shaxsni ta'riflash. "Katta beshlik" mustahkam tekshiruv vositasi sifatida
- 1.40. Pedagogik diagnostika metodlari
- 1.41. Klinik psixodiagnostika: profilaktik tibbiyat, psixonevrologik va somatik klinikada psixodiagnostika

- 1.42. Temperamentning uchta asosiy xarakteristikasini baholash uchun Ya. Strelyau so'rovnomasni
- 1.43. Temperament tiplarini baholashda D. Keyrs so'rovnomasni
- 1.44. Y.Farenbergning o'rganish so'rovnomasni" (FBI)
- 1.45. Shaxs va uning holatini baholash uchun M. Lyushemning «Rangni tanla» metodikasi.
- 2.Psixodiagnostikaning amaliy yo'nalishlari**
- 2.1. Assessment-markaz va alt-assessment personalni kompleks baholash metodlari sifatida.
- 2.2. Maktab psixologik xizmatida psixodiagnostika.
- 2.3. Assosiativ metod hikoyani, tarixni yoki jumlalami metodikalarining asosi sifatida.
- 2.4. Nevrotik holatlarni diagnostika metodikalar.
- 2.5. Frustrasiya diagnostikasi.
- 2.6. Erishganlik motivasiyalari o'rganish uchun metodikalar.
- 2.7. O'quv motivasiyalari va o'quvchilarning o'qishga emosional munosabatlarini o'rganishning psixologik metodikalar.
- 2.8. Maktabga tayyoragarlik.
- 2.9. O'zlashtirish va o'quv guruhlarni shakllanganlik darajasini diagnostika qilish.
- 2.10. Maxsus populyasiya uchun testlar.
- 2.11. Go'daklar va maktabgacha yoshdagilami testdan o'tkazish.
- 2.12. Psixik taraqqiyotdan ortda qolganlarni kompleks baholash.
- 2.13. Differensial qobiliyatlar batareyasi-DQB (DAT). Diagnostikasi.
- 2.14. Ota-on-a-bola munosabatlari o'rganish metodlari.
- 2.15. Bandlik xizmatida psixodiagnostika.
- 2.16. Djersayldning shaxsning psixik holati metodikasi.
- 2.17. Emosional ekspressiya va emosional intellekt diagnostikasi.
- 2.18. N.P.Fetiskinning "Monoton barqarorlikni o'rganish" so'rovnomasni.
- 2.19. Motivlari kognitiv baho yordamida diagnostika qilish D.Makkleland
- 2.20. Tafakkur turlari, operasiyalari xususiyatlari va psixodiagnostikasi
- 2.21. Xayol va tasavvur psixodiagnostikasi
- 2.22. Bolaning maktabga psixologik tayyoragarligi ko'rsatkichi sifatida tashqi harakatlami aks ettirish psixodiagnostikasi
- 2.23. A. Ivanovaning 6-9 yoshdagi bolalarni maktab ta'limidagi o'zlashtirish darajasini o'rganish metodikasi
- 2.24. G. Ayzenkning intellekt testi.
- 2.25. Vishnyakovaning katta yoshdagilar kreativlik darajasini aniqlash metodikasi.
- 2.26. Maxsus qobiliyat testlari (TPM, LOGO)
- 2.27. Dj. Gilford i M. Sallivenning sosial intellektni rivojlanganlik darajasini ol'chash metodikasi.
- 2.28. N.A. Volkovaning "Rollar kutilmasi va nikohga da'vogarlik darajasi" metodikasi.
- 2.29. Boshqaruva personallari va ishlab chiqarish jamoasi effektivligi diagnostikasi

	<p>va prognozi.</p> <p>2.30. Psixologik testni tanlash mezonlari va testlar batareyasini shakllantirish tamoyillari.</p>
3.	<p>VII. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiylar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</p> <p>-umumi psixodiagnostika fanining predmeti va vazifalari, fanining metodlari va metodikalari, psixodiagnostik tadqiqot va tekshiruvlar, psixodiagnostik metodlarini psixometrik mezonlari haqida <i>tasavvurga ega bo'lishi; (bilim)</i></p> <p>-umumi psixodiagnostika fanining metodlarini tadqiqotlarda qo'llashni, metod va metodikalarning o'zarbo'liqligiga ko'ra tatbiq etishni, psixologik testlarning psixometrik mezonlarini, testlarning yutuq va kamchiliklarini, psixodiagnostik metodikalarni xususiyatlariga ko'ra tatbiq etishni bilishi va ulardan <i>foydalana olishi; (ko'nigma)</i>.</p> <p>-psixodiagnostik metod va metodikalarni qo'llash, psixodiagnostik metodikalami psixometrik mezonlarga ko'ra foydalanish, psixodiagnostik metodikalami ishonchiligi va validligini ta'minlash, psixodiagnostik metodikalami shakllantirish va moslashtirish, metodikalarni testlashtirish sohalariga muvofiq tanlash va psixodiagnostik metodikalarni qo'llay olish haqida <i>malakalarga ega bo'lishi kerak.</i></p>
4.	<p>VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • amaliy mashg'ulotlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishslash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyiham; • jamoa bo'lib ishslash va himoya qilish uchun loyiham.
5.	<p>IX. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarini to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshirqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.</p>
6.	<p>X. Asosiy adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. G 'ayibova N.A., Jalilova S.X. Umumiy psixodiagnostika. -T.: «Fan va texnologiya», 2018, 260 bet. 2. Bodalev A.A, Stolin V.V. Obmaya psixodiagnostika, -SPb.: Rech, 2000,-440 s. 3. Burlachuk F.3. Psixodiagnostika. SPb.: Piter, 2007.-351 s. 4. Rasulov AI, Toyirova L.1. Umumiy psixodiagnostika darslik.- Toshkent.Ilm Ziyozakovat, 2021.-248 b. <p>XI. Qo'shimcha adabiyotlar</p> <p>5. Mirziyoyev Sh.M.Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Toshkent:</p>

- O'zbekiston.-2017.-104 b.
6. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oljanob halqimiz bilan birga quramiz. -T.: "O'zbekiston". 2017.-488 b.
  7. Sh.M. Mirziyoyev "Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug' xayoti yorug' va kelajagi farovon bo'ladi/- Toshkent: «O'zbekiston» NMU. 2019.-400 b.
  8. Andrunenko T.Yu Diagnosticheskie probi v psixologicheskem konsultirovani. M.: Akademiya, 2004.
  9. Balakshina J.A., Proxorenko T.V. Diagnostika pamyat, vnimaniya,mishleniya, urovnya razvitiya. SPb.: Rech, 2002.
  10. Balakshina J.A., Proxorenko T.V. Shkolny test umstvennogo razvitiya. SPb.: Rech, 2002.
  11. Vasserman L.I, V.A.Dyuk, B.V.lovlev, K.R.Chervinskaya. Psixologicheskaya diagnostika i novye informationne texnologii. S.-Peterburg: 000 «SLP», 1997.-203s.
  - 12.Dileo D. Detskiy risunok: diagnostika i interpretaniya. M.: Aprel-press, OKSMO-press, 2001.
  - 13.Drujinin V.N. Psixologiya obmix sposobnostey. SPb.: Piter, 2006.
  14. Klain P. Spravochnoe rukovodstvo po konstruirovaniyu testov Vvedenie v psixometricheskoe proektirovanie. Kiev: PAN LTD, 1994.
  - 15.Psixologicheskaya diagnostika / Pod red. K.M. Gurevicha, 3.M.Borisovoy. SPb. Piter, 2004.2005.
  16. Psixologicheskaya diagnostika / Pod red. M.K. Akimovoy. SPh: Piter.
  - 17.Shmelev A.G. i kollektiv. Osnovia psixodiagnostiki. Rostov naD., 1996.M.:Izd-vo IPP, Voronej. NPO «MODEK», 1996.
  - 18.Laak Yan ter. Psixodiagnostika: problemi soderjaniya i metodov
  - 19.Nikandrov V.V., Novochadov V.V. Metod testirovaniya v psixologii.SPB.: Rech, 2003.
  - 20.Rasulov A.I. Umumiy psixodiagnostika. Toshkent, «LESSON PRESS» nashriyoti, 2020. -280 b.
  21. Rasulov A.I. Psixodiagnostika.-T., "Mumtoz so'z"-2010,-169 b.
  - 22.Romanova 3.S. Graficheskie metody v prakticheskoy psixologii. SPb.:Rech, 2002.
  - 23.Romanova 3.S. Psixodiagnostika-Spb.:Piter, 2009.-400s.
  - 24.Sobchik L.N. Vvedenie v psixologiyu individualnosti. M: In-tprikladnoy psixologii, 1998.
  25. Testy dlya starsheklassnikov i abiturientov. Teletesting. M: Pervoe sentyabrya, 2000.
  26. Tunik 3.3. Test Torrensa. Diagnostika kreativnosti. SPb.:IMATON,1998.
  - 27.Fetiskin N.P., Kozlov V.V., Manuylov G.M. Somalno- psixologicheskaya diagnostika razvitiya lichnosti i malyx grupp. M.:Izd-vo Instituta Psixoterapii, 2002.
  - 28.Shmelev A.G. Psixodiagnostika lichnostnyx chert. S. Peterburg: Rech, 2002.
  - 29.Chervinskaya K.R. Kompyuternaya psixodiagnostika. SPb.: Rech, 2003.
  30. Yung K. Psixologicheskie tipy. - M: 1999.
  31. Yasyukova L.A. Frustrationnyy test S.Rozeniveyga. Metodicheskoe

	<p>rukovodstvo. SPb.: IMATON, 2001.</p> <p>Axborot manbalari</p> <p>http://www.edu.uz–O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'limgazalariga vazirligi sayti.</p> <p>http://www.uzedu.uz – O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi sayti.</p> <p>http://www.gov.uz– O'zbekiston Respublikasi xukumati portali.</p> <p>www.natlib.uz (A.Navoiy nomidagi O'z.MK)</p> <p>www.ziyonet.uz - Ziyonet axborot-ta'lim resurslari portal</p> <p>www.cspl.uz (Chirchiq davlat pedagogika universiteti veb sayti.)</p>
7.	<p>Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2023 yil “<u>29</u>” <u>08</u> dagi qarori bilan tasdiqlangan</p>
8.	<p>Fan/modul uchun ma'sullar:</p> <p>S.R.Mirzayeva CHDPU, “Psixologiya” kafedrasи dotsenti, psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori,(Ph.D).</p> <p>D.U.Raxmanova -CHDPU, “Psixologiya” kafedrasи o'qituvchisi</p>
9.	<p>Taqriban:</p> <p>Sh.S.Shoyimova-Toshkent pediatriya tibbiyot instituti“Ijtimoiy fanlar, pedagogika va psixologiya” kafedrasи dotsenti, psixologiya fanlari nomzodi</p> <p>O.U. Avlayev- CHDPU “Psixologiya” kafedrasи dotsenti, psixologiya fanlari nomzodi</p>